

Παρακολούθηση των Διοικητικών Διαδικασιών Απόκτησης Ιθαγένειας

Έκθεση #1
(Οκτώβριος 2023 – Απρίλιος 2024)

DO NOT COPY

Αθήνα, 30/5/2024

DO NOT COPY

Η έκθεση με τίτλο «Παρακολούθηση των διοικητικών διαδικασιών απόκτησης ιθαγένειας: Εντοπίζοντας τα εμπόδια στη διοικητική διαδικασία απόδοσης ιθαγένειας: (Οκτώβριος 2023 – Απρίλιος 2024)» εκπονήθηκε από το Generation 2.0 for Rights, Equality and Diversity στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου «Γραφειοκρατίες πολιτογράφησης: διερευνώντας τις διαδικασίες απόκτησης ιθαγένειας στην Ελλάδα (NatBureau)» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Επίκουρη Καθηγήτρια Κατερίνα Ροζάκου (Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών). Το ερευνητικό έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0», με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης – NextGenerationEU (Φορέας Υλοποίησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) (Αριθμός Έργου ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.: 15160).

Περιεχόμενα

Περιεχόμενα.....	0
I. Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity	1
II. Μεθοδολογία παρακολούθησης και καταγραφής	2
III. Καταγραφή ζητημάτων Οκτώβριος 2023 - Απρίλιος 2024	4
1. Διαδικασία απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας με Πολιτογράφηση	4
1.1 Γραπτές εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για την Πολιτογράφηση (ΠΕΓΠ)	4
1.2 Συνολική αξιολόγηση και προφορική συνέντευξη.....	7
1.3 Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών	9
1.4 Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτημάτων	9
2. Διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας για τη δεύτερη γενιά	10
2.1 Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών	10
2.2 Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτήσεων.....	11
IV. Συμπεράσματα.....	12
V. Πηγές.....	14
VI. Παραρτήματα	15
Παράρτημα 1: Λίστα τεκμηρίων οικονομικής και κοινωνικής ένταξης	15
Παράρτημα 2: Πίνακας επαρκούς εισοδήματος ανά έτος και οικογενειακή κατάσταση	15
Παράρτημα 3: Εκκρεμότητες Υπηρεσιών Στην Πολιτογράφηση 2021-2022	16
Παράρτημα 4: Εκκρεμότητες Υπηρεσιών Στην Ιθαγένεια δεύτερης γενιάς (αρ. 1α και 1β) ως 2022	16
Παράρτημα 5: Οργανόγραμμα Υπηρεσιών Ιθαγένειας.....	17
Παράρτημα 6 - Κτήσεις Ελληνικής Ιθαγένειας ανά κατηγορία 2011-2022	19
Παράρτημα 7 – Ποσοστά Αποδοχής Αιτημάτων Κτήσης Ελληνικής Ιθαγένειας 2019-2022	20
Παράρτημα 8 – Στατιστικά Εξετάσεων ΠΕΓΠ 2021-2024	20

I. Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity

Το **Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity** ([Generation 2.0 RED](#)) προέκυψε αρχικά το 2006 από τη δράση νέων μεταναστευτικής καταγωγής, που ξεκίνησε ως άτυπη ομάδα αποκαλούμενη «Δεύτερη Γενιά», με αποστολή την εξασφάλιση του δικαιώματος στην ιθαγένεια για την αόρατη γενιά των παιδιών που γεννήθηκαν ή μεγάλωσαν στην Ελλάδα από γονείς μετανάστες. Το Generation 2.0 RED ιδρύθηκε καταστατικά το 2013 από τη συνένωση της ομάδας με το ανεξάρτητο ερευνητικό κέντρο «Ινστιτούτο για τα Δικαιώματα, την Ισότητα και την Ετερότητα (i-RED)», με στόχο την οργανική σύνδεση της έρευνας με την εμπειρία του πεδίου.

Σήμερα το Generation 2.0 RED είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που αποτελείται από μια διεπιστημονική ομάδα ατόμων διαφορετικής καταγωγής μεταξύ τους, τα οποία μοιράζονται το κοινό όραμα ότι όλοι και όλες μας, ατομικά και συλλογικά, έχουμε το δικαίωμα να συμμετέχουμε ισότιμα κι ενεργά σε μια κοινωνία που σέβεται τη διαφορετικότητα. Η αποστολή του Generation 2.0 RED υλοποιείται βάσει μιας ολιστικής προσέγγισης, αφού παρεμβαίνει στο ατομικό, κοινωνικό και θεσμικό επίπεδο με στόχο την ενδυνάμωση ατόμων και κοινοτήτων για την προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ισότητας και της διαφορετικότητας καθώς και την καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των διακρίσεων.

Επομένως ο οργανισμός παρακολουθεί ενεργά τα ζητήματα ιθαγένειας ήδη από το 2006: την ψήφιση του Ν.3838/2010, την κοινωνική αδικία που προκλήθηκε από την [Απόφαση 460/2013 του Συμβουλίου της Επικρατείας](#) που έκρινε αντισυνταγματικές δύο από τις καινοτομίες που έφερε ο νόμος αυτός,¹ έπειτα την ψήφιση του Ν.4332/2015, που έδωσε τελικά [το δικαίωμα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας στα παιδιά των μεταναστών](#) που γεννήθηκαν και/ή μεγάλωσαν στην Ελλάδα, μέχρι τον Ν.4604/2019 και τον Ν.4735/2020, που έφεραν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα της πολιτογράφησης. Από το 2015 που κατοχυρώνεται νομικά η ιθαγένεια δεύτερης γενιάς, το Generation 2.0 RED παρακολουθεί αδιαλείπτως την εφαρμογή της νομοθεσίας για την κτήση ιθαγένειας και τη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης στην Ελλάδα. Στο πλαίσιο αυτό, τον Ιούλιο του 2020 δημοσίευσε την [Έκθεση για τις Διευθύνσεις Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών](#).

Η παρούσα έκθεση εκπονήθηκε από το Generation 2.0 for Rights, Equality and Diversity στο πλαίσιο του ερευνητικού έργου «Γραφειοκρατίες πολιτογράφησης: διερευνώντας τις διαδικασίες απόκτησης ιθαγένειας στην Ελλάδα (NatBureau)» με Επιστημονικά Υπεύθυνη την Επίκουρη Καθηγήτρια Κατερίνα Ροζάκου (Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών).

Το ερευνητικό έργο «Γραφειοκρατίες πολιτογράφησης: διερευνώντας τις διαδικασίες απόκτησης ιθαγένειας στην Ελλάδα (NatBureau)» στόχο έχει να φωτίσει τους τρόπους και τους φορείς που εμπλέκονται στην απόκτηση ιθαγένειας στη σύγχρονη Ελλάδα. Διερευνά την *κοινωνική ζωή* της απόκτησης ιθαγένειας εστιάζοντας στην αλληλεπίδραση και συνάντηση διαφορετικών παραγόντων. Μεθοδολογικά, εξετάζει τις πρακτικές και τις εμπειρίες α) κρατικών λειτουργών, β) δικηγόρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, ιδιωτικών φορέων και άλλων ενδιαμέσων που μεσολαβούν στη διαδικασία απόκτησης ιθαγένειας και γ) αιτούντων ιθαγένειας.

Το Generation 2.0 RED συμμετέχει στο Πακέτο Εργασίας 2 του ερευνητικού έργου με τίτλο «Έρευνα πεδίου και δευτερογενής έρευνα σχετικά με τους κρατικούς φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία απόκτησης της ιθαγένειας» το οποίο περιλαμβάνει τη συγκέντρωση και ανάλυση δεδομένων σχετικά με την εφαρμογή της

¹ Πρώτη καινοτομία ήταν η καθιέρωση ειδικών διαδικασιών κτήσης της Ελληνικής Ιθαγένειας για τα παιδιά των μεταναστών (Δεύτερη Γενιά) είτε από τη γέννησή τους, εάν οι γονείς τους διέμεναν μόνιμα και νόμιμα στη χώρα επί τουλάχιστον 5 συνεχόμενα έτη, είτε κατόπιν επιτυχούς ολοκλήρωσης της παρακολούθησης 6 τουλάχιστον τάξεων της ελληνικής εκπαίδευσης. Η δεύτερη καινοτομία ήταν το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης για ορισμένες κατηγορίες νομίμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών, καθώς και για τους ομογενείς.

νομοθεσίας για την ιθαγένεια από τη δημόσια διοίκηση. Ειδικότερα, την παρακολούθηση από το Generation 2.0 RED της εφαρμογής των διαδικασιών α) πολιτογράφησης και β) απόκτησης ιθαγένειας λόγω γέννησης/φοίτησης στη χώρα. Επιπλέον, τη συγκέντρωση της νομοθεσίας και των τροποποιήσεων του νομικού πλαισίου, συμπεριλαμβανόμενης και της έκδοσης διοικητικών πράξεων, τη συγκέντρωση αποφάσεων απόδοσης ιθαγένειας, καθώς και στατιστικών δεδομένων, την επίσημη επικοινωνία και ενημέρωση από φορείς της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας καθώς και την παρακολούθηση πορείας αιτημάτων εξυπηρετούμενων αιτούντων ιθαγένειας.

II. Μεθοδολογία παρακολούθησης και καταγραφής

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιείται στην παρούσα αναφορά αναπτύχθηκε από το Generation 2.0 RED, στο πλαίσιο του έργου «[Η ιθαγένεια στην πράξη](#)»², φορέας υλοποίησης του οποίου ήταν το Generation 2.0 RED και εταίρος η Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Στο έργο αυτό το Generation 2.0 RED ανέπτυξε τη [μεθοδολογία](#) για την παρακολούθηση δύο συγκεκριμένων διαδικασιών που προβλέπει η εθνική νομοθεσία, την πολιτογράφηση και την απόκτηση ιθαγένειας λόγω γέννησης/φοίτησης στη χώρα (γνωστή ως ιθαγένεια Δεύτερης Γενιάς). Αυτή η μεθοδολογία αποτελεί το κύριο εργαλείο για τη συγκέντρωση, καταγραφή και ανάδειξη ζητημάτων που περιορίζουν την πρόσβαση και την κτήση ιθαγένειας.

Καταρχάς, η παρακολούθηση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης λαμβάνει υπόψη συγκεκριμένα πεδία των δύο αυτών διαδικασιών απόδοσης ιθαγένειας, όπως ορίζονται από τον νόμο:³ από την υποβολή της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία ιθαγένειας μέχρι και την παραλαβή του Δελτίου Ταυτότητας από την αστυνομία, στην περίπτωση θετικής έκδοσης απόφασης για την απόκτηση της ιθαγένειας.

Πιο συγκεκριμένα, τα πεδία ανά διαδικασία είναι τα εξής:

❖ Διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας με Πολιτογράφηση

1. Γραπτή δοκιμασία.
2. Πληρότητα του φακέλου.

² Το έργο «Η ιθαγένεια στην πράξη» υλοποιήθηκε το διάστημα Απρίλιο 2021-Απρίλιο του 2023. Το έργο στόχευε στον εντοπισμό των δυσλειτουργιών κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας για την κτήση ιθαγένειας και τη βελτίωση των πρακτικών της δημόσιας διοίκησης μέσα από προτάσεις για άρση των κυριότερων εμποδίων για την ίση πρόσβαση και απόλαυση του δικαιώματος στη ιθαγένεια. Από τον Ιούλιο του 2023 έως και τον Απρίλιο του 2024 το Generation 2.0 RED υλοποίησε τέσσερις πρόσθετες δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης σε ζητήματα ιθαγένειας και πολιτογράφησης με βάση την πρόσκληση του προγράμματος Active citizens fund. Πιο συγκεκριμένα α) Δημιουργία υλικού ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης αναφορικά με το δικαίωμα στην ιθαγένεια (πολιτογράφηση και ιθαγένεια δεύτερης γενιάς). Το ένα βίντεο αφορά την ιθαγένεια δεύτερης γενιάς και έχει τίτλο «[Πόσα χρόνια χρειάζονται για να αποκτήσει ιθαγένεια ένα παιδί που γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Ελλάδα;](#)» και συνοδεύεται από το teaser «[Η ιθαγένεια δεν αποκτάται αυτομάτως, ακόμα κι αν έχεις γεννηθεί και μεγαλώσει στην Ελλάδα...](#)». Το δεύτερο αφορά την κτήση ιθαγένειας με πολιτογράφηση, με τίτλο «[Ελληνική Ιθαγένεια – Εσύ θα την αποκτούσες;](#)» και συνοδεύεται από 2 teasers: «[Ελληνική Ιθαγένεια – εσύ θα περνούσες τις εξετάσεις;](#)» και «[Ελληνική Ιθαγένεια – Την αποκτάς μόνο αν έχεις σταθερό εισόδημα](#)» αναδεικνύοντας τα δύο κρισιμότερα σημεία της νέας διαδικασίας πολιτογράφησης, το περιεχόμενο της Τράπεζας Θεμάτων για τις εξετάσεις για το Πιστοποιητικό Επάρκειας Γνώσεων για Πολιτογράφηση (ΠΕΓΠ) και τα οικονομικά κριτήρια. β) Εργαστήρια ανάπτυξης ικανοτήτων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με το δικαίωμα πρόσβασης στην ιθαγένεια των μαθητών δεύτερης γενιάς στην Αθήνα και διαδικτυακά. γ) Εργαστήρια ενημέρωσης ατόμων μεταναστευτικής καταγωγής σχετικά με τις νέες διαδικασίες αίτησης για ιθαγένεια (πολιτογράφηση και δεύτερη γενιά) στην Αθήνα. δ) Παροχή νομικής συμβουλευτικής σε άτομα μεταναστευτικής καταγωγής για την πρόσβαση στις διαδικασίες κτήσης ιθαγένειας (δεύτερη γενιά και πολιτογράφηση αλλογενών).

³ Βάσει των διατάξεων του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας (Ν.3284/2004, όπως ισχύει). Ειδικότερα, όσον αφορά το νέο σύστημα πολιτογράφησης λήφθηκαν υπόψη οι τροποποιήσεις του Ν.4735/2020 ενώ για τη διαδικασία κτήσης ιθαγένειας λόγω γέννησης και/ή φοίτησης ο Ν.4332/2015.

3. Προφορική συνέντευξη (όπου απαιτείται) και συνολική αξιολόγηση.
4. Αποδοχή ή απόρριψη της αίτησης.
5. Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών.
6. Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτημάτων.

❖ **Διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας με τη Γέννηση/Φοίτηση (Ιθαγένεια δεύτερης γενιάς)**

1. Βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης ορισμένων τάξεων ελληνικού σχολείου (αφορά την κατηγορία φοίτησης).
2. Δήλωση και αίτηση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας.
3. Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών.
4. Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτημάτων.

Εφόσον ορίστηκαν τα πεδία παρακολούθησης ανά διαδικασία απόδοσης ιθαγένειας, στη συνέχεια έγινε αντιστοιχία με την ιεραρχία της δημόσιας διοίκησης που έχει αναλάβει την εφαρμογή των θεσμοθετημένων διαδικασιών, με βάση το [οργανόγραμμα](#) του Υπουργείου Εσωτερικών, ξεκινώντας από τη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας [ΓΓΙ] έως και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας.

Οι πηγές πληροφόρησης είναι το ίδιο το νομικό πλαίσιο, η συνεχής επίσημη επικοινωνία και οι τακτές συναντήσεις του Generation 2.0 RED με τη ΓΓΙ, την Κεντρική Διοίκηση Ιθαγένειας και τις Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας,⁴ η παρακολούθηση των επίσημων ιστοσελίδων του Υπουργείου Εσωτερικών, της Βουλής, της Δημόσιας Διαβούλευσης, της Διαύγειας, του Εθνικού Τυπογραφείου, καθώς και η ενημέρωση που λαμβάνει ο οργανισμός από τους ίδιους τους εξυπηρετούμενούς του που έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία απόκτησης ιθαγένειας. Η καταγραφή και ανάδειξη των δυσλειτουργιών του συστήματος απόδοσης της ιθαγένειας προκύπτει μέσα από αυτή τη μεθοδική διαδικασία μελέτης και συγκριτικής προσέγγισης των νομοθετικών προβλέψεων και των πρακτικών της δημόσιας διοίκησης.

⁴ Βάσει μεθοδολογικού πλάνου και ανοιχτού ερωτηματολογίου που συνέταξε το Generation 2.0 RED.

III. Καταγραφή ζητημάτων Οκτώβριος 2023 - Απρίλιος 2024

1. Διαδικασία απόκτησης ελληνικής ιθαγένειας με Πολιτογράφηση

Η πολιτογράφηση αλλογενών αλλοδαπών είναι η κατεξοχήν διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας από ενήλικες αλλοδαπούς, πολίτες τρίτων χωρών και Ευρωπαίους πολίτες. Για να μπορεί κάποιος άτομο να πολιτογραφηθεί Έλληνας/ίδα πρέπει να πληροί ορισμένες τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Χρειάζεται να έχει συμπληρώσει 7 συναπτά έτη προηγούμενης νόμιμης διαμονής και να είναι κάτοχος άδεια διαμονής επί μακρόν, δεκαετίας, διεθνούς προστασίας, ανθρωπιστικών λόγων ή ως μέλος οικογένειας Έλληνα/Ελληνίδας ή πολίτη της Ε.Ε. Οι πολίτες της ΕΕ, οι σύζυγοι Έλληνα/Ελληνίδας με τέκνο, όσες/όσοι έχουν τη γονική μέριμνα τέκνου ελληνικής ιθαγένειας που έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, καθώς και οι ανιθαγενείς μπορούν να καταθέσουν έπειτα από 3 χρόνια συνεχούς νόμιμης διαμονής, ενώ όσοι έχουν λοιπούς τύπους αδειών διαμονής μπορούν να καταθέσουν μετά από 12 συναπτά έτη νόμιμης διαμονής. Τέλος, χρειάζεται να πληρούν ουσιαστικές προϋποθέσεις, όπως είναι η οικονομική και κοινωνική ένταξη στη χώρα.

Με τον Ν.4735/2020 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα της πολιτογράφησης. Σύμφωνα με την Αιτιολογική Έκθεση του σχεδίου νόμου, πρωταρχικοί στόχοι ήταν η επιτάχυνση, η διαφάνεια και η αξιοκρατία της διαδικασίας. Μία από τις βασικότερες αλλαγές που έφερε ο Ν.4735 είναι ότι αντικατέστησε την προφορική συνέντευξη ενώπιον Επιτροπής Πολιτογράφησης με γραπτές δοκιμασίες τύπου Πανελλαδικών εξετάσεων από την 01/04/2021. Ωστόσο, το στάδιο της προφορικής συνέντευξης αρχικά δεν καταργήθηκε. Μετά τις εξετάσεις προβλεπόταν μια σύντομη προφορική συνέντευξη ενώπιον τριμελούς Επιτροπής Πολιτογράφησης, η οποία αποτελούνταν από υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών και εξέταζε τον βαθμό ένταξης του/της αιτούντα/σας και τη δυνατότητα συμμετοχής τους στην πολιτική ζωή της χώρας. Στη συνέχεια, με τον Ν.4873/2021 αυτό το στάδιο της διαδικασίας καταργήθηκε. Η εξέταση των τεκμηρίων της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης διενεργείται πλέον μέσω των σχετικών δικαιολογητικών εγγράφων που προσκομίζονται, ενώ απαλείφθηκε η ουσιαστική προϋπόθεση περί της δυνατότητας συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας. Κλήση σε συνέντευξη γίνεται πλέον μόνο σε περίπτωση αμφιβολιών ως προς τη συνδρομή ή μη της οικονομικής και κοινωνικής ένταξης.

Μια ακόμη βασική αλλαγή είναι ότι με το νέο σύστημα θεσπίστηκαν αυστηρότερα οικονομικά κριτήρια, όπως η σταθερή εργασία. Αυτά συγκεκριμενοποιήθηκαν μέσω Υπουργικών Αποφάσεων και εγκυκλίων, όπου για πρώτη φορά ορίστηκε η προϋπόθεση απόδειξης ελάχιστου επαρκούς εισοδήματος για τα προηγούμενα έτη νόμιμης διαμονής.

1.1 Γραπτές εξετάσεις απόκτησης Πιστοποιητικού Επάρκειας Γνώσεων για την Πολιτογράφηση (ΠΕΓΠ)

Η διαδικασία των γραπτών εξετάσεων για την απόκτηση του ΠΕΓΠ αποτελεί πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για την κτήση της Ελληνικής Ιθαγένειας από αλλογενείς αλλοδαπούς. Η προσκόμιση του εγγράφου ΠΕΓΠ είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την κατάθεση μίας νέας αίτησης πολιτογράφησης, αλλά και για τη διεκπεραίωση των αιτήσεων που εκκρεμούν επειδή οι αιτούντες/σες δεν πέρασαν από προφορική συνέντευξη έως τις 31/03/2021.

Οι γραπτές εξετάσεις ακολουθούν το πρότυπο των Πανελλαδικών Εξετάσεων και διεξάγονται δύο φορές τον χρόνο. Οι συμμετέχοντες/ουσες εξετάζονται στην Ελληνική Γλώσσα και σε 4 θεματικές ενότητες: Γεωγραφία, Ιστορία, Πολιτισμός και Πολιτικοί θεσμοί. Τα θέματα των εξετάσεων έχουν επεξεργαστεί και επιλεγεί από ειδική επιστημονική επιτροπή, η οποία κάθε εξεταστική περίοδο θα τα αντλεί μέσα από την προκαθορισμένη ύλη (500 ερωτήσεις) που περιλαμβάνεται στην [Τράπεζα Θεμάτων](#).

Σε ερωτήσεις από την Τράπεζα Θεμάτων εξετάζονται προφορικά τα υποψήφια άτομα άνω των 62 ετών, όσα έχουν πιστοποιημένη μαθησιακή δυσκολία και τα άτομα με πιστοποιημένη αναπηρία 67% και άνω. Από την

υποχρέωση λήψης του ΠΕΓΠ απαλλάσσονται όσα έχουν φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο ή σε σχολείο που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και διδασκαλίας, είτε σε 9 τάξεις της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είτε σε 6 τάξεις της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Επίσης απαλλάσσονται όσα κατέχουν πτυχίο ή μεταπτυχιακό ή διδακτορικό, στην ελληνική γλώσσα, στα πλαίσια της ελληνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΣΕΛΕΤΕ, ΑΣΠΑΙΤΕ). Η [εγκύκλιος υπ' αριθμόν 715](#) της ΓΓ διευκρινίζει ότι τα άτομα που έχουν υποβάλει αίτηση πολιτογράφησης πριν τις 17/04/2021 απαλλάσσονται από την υποχρέωση απόκτησης του ΠΕΓΠ εφόσον:

α) έχουν φοιτήσει επιτυχώς σε γυμνάσιο ή λύκειο της χώρας που ακολουθεί το υποχρεωτικό ελληνικό πρόγραμμα εκπαίδευσης, είναι δηλαδή κάτοχοι απολυτηρίου τίτλου είτε γυμνασίου είτε λυκείου. Διευκρινίζεται ότι για την απαλλαγή από το Π.Ε.Γ.Π. δεν απαιτείται η φοίτηση σε όλες τις τάξεις του γυμνασίου ή λυκείου της χώρας. Αρκεί ο απολυτήριος τίτλος επιτυχούς φοίτησης στην Γ' τάξη γυμνασίου ή λυκείου.

β) έχουν αποκτήσει πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης ή έχουν εκπονήσει διδακτορική διατριβή στην ελληνική γλώσσα σε ελληνικό ΑΕΙ (ή ΤΕΙ, ΣΕΛΕΤΕ, ΑΣΠΑΙΤΕ).

Οι εξεταζόμενοι/ες λαμβάνουν το ΠΕΓΠ εάν συγκεντρώσουν το 70% της μέγιστης συνολικής δυνατής βαθμολογίας, τόσο κατά την εξέταση της Γλώσσας όσο και κατά την εξέταση των υπόλοιπων θεματικών ενότητων. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να πετύχουν ποσοστό 66,66% (40/60 ερωτήσεις) στις ενότητες της Γλώσσας και το 50% (20/40 ερωτήσεις) στις άλλες θεματικές ενότητες.

Η αίτηση για συμμετοχή στις εξετάσεις του ΠΕΓΠ, όπως σε όλες τις εξετάσεις έως τώρα, γίνεται ηλεκτρονικά μέσω της [πλατφόρμας](#) του Υπουργείου Εσωτερικών. Τα εξεταστικά της αίτησης κοστίζουν €150, ενώ τα άτομα με εκκρεμή φάκελο από το παλιό σύστημα αιτούνται δωρεάν την πρώτη φορά συμμετοχής τους στις εξετάσεις. Οι εξετάσεις βάσει του νέου συστήματος έχουν πραγματοποιηθεί ήδη επτά φορές⁵, το Μάιο και το Νοέμβριο του 2021, το Μάιο και το Νοέμβριο του 2022, το Μάρτιο και το Νοέμβριο του 2023 και τον Απρίλιο του 2024. Η τελευταία σχετική [απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιθαγένειας](#) (Φεβρουάριος 2024)⁶ που εκδίδεται πριν από κάθε εξεταστική περίοδο με θέμα τις λεπτομέρειες οργάνωσης και διεξαγωγής των εξετάσεων για το ΠΕΓΠ και τη λειτουργία της Οργανωτικής Επιτροπής και των Εξεταστικών Επιτροπών, βασίστηκε στις οδηγίες των προηγούμενων αποφάσεων, χωρίς να παρουσιάζει διαφοροποιήσεις ως προς τη διαδικασία.⁷

Το περιεχόμενο της Τράπεζας Θεμάτων παραμένει ίδιο από τότε που δημιουργήθηκε, τον Φεβρουάριο του 2021. Μετά από κάθε εξεταστική περίοδο, αντικαθίστανται μόνο οι ερωτήσεις που αποτέλεσαν θέματα των εξετάσεων.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων του Νοεμβρίου 2023 κοινοποιήθηκαν στους/στις συμμετέχοντες/ουσες στη 1 Δεκεμβρίου 2023. Σύμφωνα με τα [επίσημα στοιχεία](#) της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, ο συνολικός

⁵ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις προηγούμενες εξεταστικές περιόδους, βλ. Ιθαγένεια στην Πράξη, [Αναφορά Απριλίου – Ιουλίου 2021](#), [Αναφορά Αυγούστου – Νοεμβρίου 2021](#), [Αναφορά Δεκεμβρίου 2021 – Μαρτίου 2022](#), [Αναφορά Απριλίου – Ιουλίου 2022](#) και [Αναφορά Αυγούστου – Δεκεμβρίου 2022](#)

⁶ Υπ' αριθμόν [1368/Β'/29-02-2024](#) σχετικά με τον καθορισμό των ειδικότερων στοιχείων της παρ. 10 του άρθρου 7 του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας καταργώντας την υπ' αρ. 192/18-9-2023 (Β' 5541). Παράλληλα την περίοδο καταγραφής εκδόθηκαν οι υπ' αριθμόν [10096 απόφαση](#) του ΓΓ Ιθαγένειας ως προς τη σύσταση Οργανωτικής Επιτροπής με αρμοδιότητα την οργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων ΠΕΓΠ και η υπ' αριθμόν [1571](#) ως προς τη σύσταση Επιστημονικής Επιτροπής με αρμοδιότητα την ευθύνη συγκρότησης και λειτουργίας της Τράπεζας Θεμάτων, την ανανέωση και επιλογή θεμάτων, την εποπτεία των εξετάσεων Π.Ε.Γ.Π. και την επίβλεψη της εξεταστικής διαδικασίας ως προς τα επιστημονικά αντικείμενα συμπεριλαμβανομένης και της διενέργειας προφορικών εξετάσεων για τις ειδικές κατηγορίες υποψήφιων.

⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία των εξετάσεων της 14ης Απριλίου 2024 βλ. [Εξετάσεις για την πολιτογράφηση 14ης Απριλίου 2024 – Χρήσιμες πληροφορίες για τη διαδικασία](#)

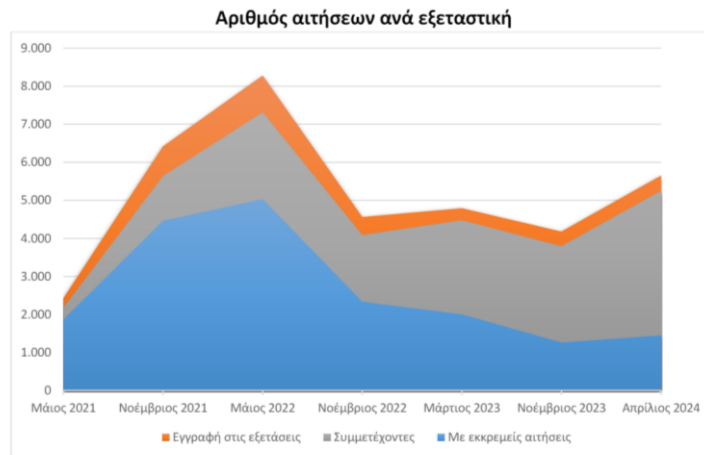
αριθμός αιτήσεων για συμμετοχή στις εξετάσεις ανήλθε σε 4.182. Από αυτές οι 1.403 έγιναν από άτομα που διέθεταν εκκρεμή φάκελο στις υπηρεσίες Ιθαγένειας (παλιό σύστημα) και οι 2.779 αποτελούν νέες αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για πολιτογράφηση. Ο συνολικός αριθμός συμμετοχών την ημέρα των εξετάσεων ανήλθε σε 3.799, 1.262 με το παλιό σύστημα και 2.537 με το νέο. Οι επιτυχόντες/ούσες ήταν συνολικά 1.551 (40,83%) εκ των οποίων οι 506 είχαν εκκρεμή φάκελο και οι 1.045 έχουν υποβάλλει νέες αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις.

Όσον αφορά τις εξετάσεις του Απριλίου 2024, τα επικαιροποιημένα θέματα της Τράπεζας Θεμάτων καθώς και οι απαντήσεις τους έγιναν διαθέσιμα στους υποψήφιους με σχετική καθυστέρηση στις 22 Ιανουαρίου 2024 κατόπιν της σύστασης της Επιστημονικής Επιτροπής στις 8 Ιανουαρίου 2024 με αρμοδιότητα τη συγκρότηση και λειτουργία της Τράπεζας Θεμάτων. Την ημέρα διεξαγωγής των εξετάσεων, δεν υπήρξαν ιδιαίτερες καθυστερήσεις και η διαδικασία κύλησε ομαλά.⁸ Ώρα προσέλευσης ορίστηκε η 7.00 π.μ. και έως τις 8 π.μ. ενώ τα θέματα έφτασαν στα εξεταστικά κέντρα περίπου στις 8.30 π.μ. Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι εξεταζόμενοι έλαβαν αναλυτικές οδηγίες για τα θέματα και αντιμετωπίστηκαν με σεβασμό από τους εξεταστές. Η μεγάλη διάρκεια της εξέτασης επισημάνθηκε από συμμετέχοντες ως εξαντλητική. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων του Απριλίου 2024 κοινοποιήθηκαν στους/στις συμμετέχοντες/ουσες στις 2 Μαΐου 2024. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στατιστικά της Γενικής Διεύθυνσης Ιθαγένειας, ο συνολικός αριθμός αιτήσεων για συμμετοχή στις εξετάσεις ανήλθε σε 5.656. Από αυτές οι 1.569 έγιναν από άτομα που διέθεταν εκκρεμή φάκελο στις υπηρεσίες Ιθαγένειας (παλιό σύστημα) και οι 4.087 αποτελούν νέες αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις χωρίς να έχει υποβληθεί αίτηση για πολιτογράφηση. Ο συνολικός αριθμός συμμετοχών την ημέρα των εξετάσεων ανήλθε σε 5.255, 1.452 με το παλιό σύστημα και 3.803 με το νέο. Οι επιτυχόντες/ούσες ήταν συνολικά 3.091 (58,82%) εκ των οποίων οι 748 είχαν εκκρεμή φάκελο και οι 2.343 έχουν υποβάλλει νέες αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις.

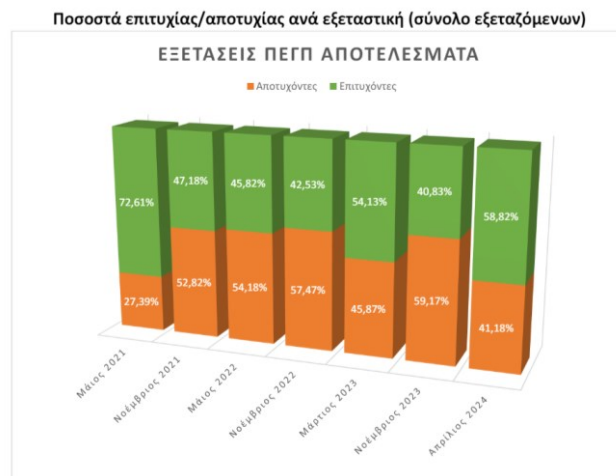
Η τάση εγγραφής και συμμετοχής στις εξετάσεις ΠΕΓΠ παρουσιάζει αυξομειώσεις και από το Νοέμβριο του 2022 ως το Νοέμβριο του 2023 είναι πτωτική όπως φαίνεται στο Συγκριτικό Διάγραμμα 1 της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας. Επιπλέον, το ποσοστό επιτυχίας στις εξετάσεις του Νοεμβρίου 2023 υπολογίζεται σε μόλις 40,83%, το χαμηλότερο συγκριτικά με τις προηγούμενες εξετάσεις όπως φαίνεται στο Συγκριτικό Διάγραμμα 2.⁹ Τόσο ο αριθμός των συμμετοχών όσο και των επιτυχόντων στις εξετάσεις του Απριλίου του 2024 παρουσιάζει αύξηση σε σχέση με τις εξετάσεις του Νοεμβρίου 2023.

⁸ Οι πληροφορίες για τις τελευταίες εξετάσεις συλλέχθηκαν έπειτα από μαρτυρίες υποψηφίων στο εξεταστικό κέντρο του 7^{ου} ΓΕΛ Αθηνών αλλά και από εκπρόσωπο της Ρωσόφωνης κοινότητας στην Αθήνα.

⁹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα στατιστικά στοιχεία εξετάσεων ΠΕΓΠ βλ. <https://www.ypes.gr/wp-content/uploads/2023/12/20231208-StatistikaStoicheiaPEGP2021-2023B.pdf>

Συγκριτικό Διάγραμμα 1

Συγκριτικό Διάγραμμα 2

1.2 Συνολική αξιολόγηση και προφορική συνέντευξη

Σύμφωνα με την αρχική πρόβλεψη στον Ν.4735/2020, τα τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης καθώς και η δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας εξετάζονταν σε προφορική συνέντευξη από τριμελή Επιτροπή Πολιτογράφησης.¹⁰ Οι πρώτες συνεντεύξεις άρχισαν να διενεργούνται μετά την έκδοση της σχετικής εγκυκλίου στις 18 Οκτωβρίου 2021 και συνεχίστηκαν μέχρι τα μέσα Δεκεμβρίου, οπότε επήλθαν νέες τροποποιήσεις στον Κώδικα Ιθαγένειας. Οι συνεντεύξεις αυτές ήταν σύντομης διάρκειας, αφού τα τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του/της εκάστοτε αιτούντα/σας είχαν εξεταστεί εκ των προτέρων από τις Επιτροπές μέσω των προσκομιζόμενων εγγράφων.

Στη συνέχεια τέθηκε σε ισχύ ο Ν.4873/2021. Με τον νόμο αυτόν καταργήθηκε το στάδιο της προφορικής συνέντευξης και συνεπακόλουθα διαγράφηκε από τις ουσιαστικές προϋποθέσεις η δυνατότητα συμμετοχής στην πολιτική ζωή της χώρας. Η συνολική αξιολόγηση του φακέλου διενεργείται πλέον μόνο μέσω της εξέτασης των δικαιολογητικών εγγράφων που θεωρούνται τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης.¹¹ Οι

¹⁰ Βλ. περισσότερα, Ιθαγένεια στην Πράξη, [Αναφορά Αυγούστου – Νοεμβρίου 2021](#).

¹¹ Στο Παράρτημα 2 μπορείτε να διαβάσετε τις λίστες με τα ενδεικτικά παραδείγματα εγγράφων που θεωρούνται τεκμήρια οικονομικής και κοινωνικής ένταξης, όπως έχουν καταγραφεί στις τελευταίες εγκυκλίους.

αιτούντες/σες καλούνται σε συνέντευξη από τις τριμελείς Επιτροπές μόνο σε περίπτωση αμφιβολιών σχετικά με τις προϋποθέσεις των οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων. Η σύγκληση των Επιτροπών αυτών και η διεξαγωγή συνεντεύξεων αφορά κυρίως υποθέσεις για τις οποίες στοιχειοθετήθηκαν αμφιβολίες σχετικά με την πλήρωση των κοινωνικών τεκμηρίων ένταξης.¹² Για παράδειγμα, σύμφωνα με μαρτυρία αιτούσας, αντικείμενο εξέτασης από την Επιτροπή αποτέλεσε παρατεταμένη περίοδος απουσίας της από τη χώρα και πως αυτή επηρέασε την ένταξή της στην ελληνική κοινωνία. Σε ερώτημα του Generation 2.0 RED προς την Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας τον Ιανουάριο του 2024 για τη σύγκληση τριμελών Επιτροπών κατά το 2023, δε λάβαμε ανταπόκριση.

Όσον αφορά το **ελάχιστο επαρκές εισόδημα**, το οποίο αποτελεί το κύριο τεκμήριο οικονομικής ένταξης, αυτό προβλέφθηκε για πρώτη φορά στην [υπουργική απόφαση](#) του Απριλίου του 2021. Το επαρκές εισόδημα ορίζεται κατ' ελάχιστο στα €7.500 ανά έτος και €6.500 κατά την περίοδο 2012-2018 και προσαυξάνεται κατά 10% για κάθε εξαρτώμενο μέλος.¹³ Αυτό θα πρέπει να αποδειχθεί είτε για 5 έτη μέσα στην τελευταία επταετία είτε για 7 έτη μέσα στην τελευταία δωδεκαετία πριν την υποβολή της αίτησης, ανάλογα με τον τύπο της άδειας διαμονής. Οι πολίτες της ΕΕ, οι σύζυγοι Έλληνα/Ελληνίδας με τέκνο, όσες/όσοι έχουν τη γονική μέριμνα τέκνου ελληνικής ιθαγένειας που έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, καθώς και οι ανιθαγενείς, αρκεί να αποδείξουν εισοδήματα για τα 3 προηγούμενα έτη.

Με τον Ν.4873/2021 ορίστηκε ότι για τις αιτήσεις πολιτογράφησης που υποβλήθηκαν πριν την 1η Απριλίου 2021, οπότε τέθηκε σε ισχύ το νέο σύστημα, «η χρονική περίοδος, για την οποία διακριβώνεται η ύπαρξη κριτηρίων οικονομικής και κοινωνικής ένταξης του αιτούντος, είναι εκείνη πριν από τη λήψη του πιστοποιητικού επάρκειας γνώσεων για πολιτογράφηση (Π.Ε.Γ.Π.)». Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι για τις παλαιές εκκρεμείς αιτήσεις ο χρόνος εξέτασης της ύπαρξης επαρκούς εισοδήματος δεν ανάγεται στα έτη πριν την αίτηση πολιτογράφησης, όπως ισχύει γενικά, αλλά στα έτη πριν τη λήψη του ΠΕΓΠ. Πχ. αιτούσα που έχει καταθέσει για πολιτογράφηση το 2018 και έπρεπε να αποδείξει 5 έτη επαρκούς εισοδήματος –οποιαδήποτε 5 έτη μέσα στα 7 συνεχούς νόμιμης διαμονής πριν την αίτηση– βάσει του νέου νόμου θα πρέπει να αποδείξει 5 έτη επαρκούς εισοδήματος από τη στιγμή που έλαβε το ΠΕΓΠ και πίσω. Αν υποθετικά δώσει εξετάσεις και επιτύχει μελλοντικά το Νοέμβριο του 2024, τότε η επταετία ορίζεται ως εξής: 2023, 2022, 2021, 2020, 2019, 2018, 2017.

Στην ισχύουσα [εγκύκλιο](#) υπάρχουν πίνακες με το ύψος του επαρκούς εισοδήματος ανά έτος από το 2007 ως το 2021 και ανά άτομο, μόνο του ή με ένα ή περισσότερα εξαρτώμενα μέλη. Επίσης, συγκεκριμενοποιήθηκαν τα άτομα της οικογένειας που θεωρούνται εξαρτώμενα μέλη, βάσει του αν έχουν ή όχι τα ίδια ατομικά εισοδήματα, όπως και ποια λοιπά εισοδήματα που παρουσιάζονται στη φορολογική δήλωση μπορούν να συνυπολογιστούν. Τέλος, για τα άτομα με πιστοποιημένη αναπηρία άνω του 67% ορίστηκε ως ελάχιστο επαρκές εισόδημα το ποσό των €5.500 το έτος. Ο [επικαιροποιημένος πίνακας](#) επαρκούς εισοδήματος και για το 2022 δεν παρουσιάζει διαφοροποιήσεις.¹⁴

Μετά και τις τελευταίες τροποποιήσεις του Ν.4873/2021, η προϋπόθεση του ελάχιστου επαρκούς εισοδήματος μετρά ήδη δύο χρόνια εφαρμογής. Σύμφωνα με συνεχόμενες μαρτυρίες αιτούντων/ουσών συνεχίζουν και εκδίδονται πολλές απορριπτικές αποφάσεις λόγω χαμηλών ή μηδενικών εισοδημάτων. Επιπλέον, σύμφωνα με μαρτυρίες, τα οικονομικά κριτήρια λειτουργούν αποτρεπτικά στην εκδήλωση

¹² Σύμφωνα με ενημέρωση κατά τη συνάντηση που είχε το Generation 2.0 RED με τη Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας στις 23.02.2023.

¹³ Βλ. Σχετικές Εγκυκλίους: : 715/2021, [Τροποποίηση διατάξεων για την πολιτογράφηση αλλογενών αλλοδαπών βάσει του ν.4735/2020 \(Α' 197/12-10-2020\)](#) και 81/2022, [Τροποποίηση διατάξεων για την πολιτογράφηση αλλογενών αλλοδαπών βάσει του ν.4873/2021 \(Α' 248/16-12-2021\)](#)

¹⁴ Στο Παράρτημα 2 μπορείτε να δείτε τον επικαιροποιημένο πίνακα. Το ατομικό εισόδημα είναι €7.500 και για τα έτη 2012-2018 κυμαίνεται στις €6.500 λόγω χαμηλότερου κατώτατου μισθού εκείνη την περίοδο.

ενδιαφέροντος για τις εξετάσεις ΠΕΓΠ αλλά και για την αίτηση πολιτογράφησης ενόψει απορριπτικής απόφασης λόγω οικονομικών κριτηρίων.

Τα πρώτα αριθμητικά στοιχεία για την έκδοση αποφάσεων με το νέο σύστημα δημοσιοποιήθηκαν στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου τον Ιούνιο του 2022.¹⁵ Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας, κατά τη [διάρκεια του 2022](#), εκδόθηκαν 4.876 αποφάσεις πολιτογράφησης, οι 3.150 (το 64,6%) είναι θετικές και οι 1.726 (το 35,4%) αρνητικές.¹⁶ Σε ερώτημα του Generation 2.0 RED προς την Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας τον Ιανουάριο του 2024 για τη χορήγηση επικαιροποιημένων στατιστικών αναφορικά με α) την απόδοση ελληνικής ιθαγένειας σε αλλογενείς αλλοδαπούς μέσω πολιτογράφησης β) τον ρυθμό διεκπεραίωσης των αιτημάτων και γ) τη στελέχωση των αντίστοιχων υπηρεσιών, δεν λάβαμε ανταπόκριση. Από τη [βάση δεδομένων](#) της Γενικής Γραμματείας προκύπτει η πρακτική δημοσίευσης στατιστικών για τη χορήγηση ελληνικής ιθαγένειας κάθε Ιούλιο για το προηγούμενο έτος. Με βάση αυτή την πρακτική, τα στατιστικά του 2023 αναμένεται να εκδοθούν τον Ιούλιο του 2024. Ωστόσο στα στατιστικά αυτά δεν περιλαμβάνονται στοιχεία για τις αιτήσεις που εκκρεμούν καθώς και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

1.3 Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών

Με το άρθρο 13 του Ν.4735/2020 (Α'197) συστάθηκε η Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας, με επιχειρησιακό στόχο την παροχή οδηγιών προς τις υφιστάμενες υπηρεσίες για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας για την ιθαγένεια, για την ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων και την εξασφάλιση εύρυθμης και αποδοτικής λειτουργίας όλων των οργανικών μονάδων που υπάγονται στη ΓΠΙ. Η ανεπαρκής στελέχωση των υπηρεσιών ιθαγένειας είναι ένα πάγιο ζήτημα το οποίο επιβαρύνθηκε με την αναδιοργάνωσή τους.¹⁷ Σύμφωνα με τα στοιχεία του Κοινοβουλευτικού Ελέγχου τον Ιούνιο του 2022 προκύπτει ότι στις Διευθύνσεις Ιθαγένειας εργάζονται συνολικά 108 υπάλληλοι πανελλαδικά, οι οποίοι ασχολούνται με τους φακέλους πολιτογράφησης αλλοδαπών. Στην υπηρεσία των Αθηνών, που είναι αυτή με τον μεγαλύτερο όγκο αιτήσεων, υπάρχουν μόνο 3 άτομα, στην Κεντρικού Τομέα και Δυτικής Αττικής 4, στη Βορείου Τομέα και Ανατολικής Αττικής 5, στη Νοτίου Τομέα, Πειραιώς και Νήσων 9, ενώ καλύτερα στελεχωμένη είναι η Θεσσαλονίκη, αφού στην υπηρεσία της Α' Κεντρικής Μακεδονίας εργάζονται 17 άτομα. Έκτοτε δεν έχουν υπάρξει νέα στοιχεία σχετικά με τη στελέχωσή τους.

1.4 Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτημάτων

Ο ρυθμός διεκπεραίωσης των αιτημάτων για την ιθαγένεια είναι ένα διαχρονικό ζήτημα τόσο για τις υπηρεσίες ιθαγένειας όσο και για τους/τις αιτούντες/σες, εφόσον υπάρχουν πολλές εκκρεμότητες λόγω σοβαρών καθυστερήσεων. Σύμφωνα με το Υπουργείο Εσωτερικών, στις 17/05/2021 οι συνολικές εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης ήταν 32.943.¹⁸ Ο τεράστιος αυτός αριθμός αφορά όλες τις αιτήσεις που είχαν κατατεθεί έως και 31/03/2021 βάσει του προηγούμενου συστήματος.

Ως προς το συνολικό αριθμό των εκκρεμών αιτήσεων πολιτογράφησης ως σήμερα, τα δημοσιευμένα στατιστικά δεν ούτε είναι πλήρη ούτε επικαιροποιημένα. Από τα τελευταία στοιχεία που δημοσιεύτηκαν¹⁹

¹⁵ Στο Παράρτημα 3 μπορείτε να δείτε τον πίνακα με την έκδοση αποφάσεων πολιτογράφησης όπως δημοσιεύτηκε στην [02-06-2022 απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών](#) στην [υπ' αριθμ. 4251/29-03-2022 Ερώτηση](#).

¹⁶ Βλέπε παράρτημα 6 & 7

¹⁷ Βλ. την [«Έκθεση για τις Διευθύνσεις Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών»](#) του Generation 2.0 RED (Ιούλιος 2020).

¹⁸ Για περισσότερα βλ. Ιθαγένεια στην Πράξη, [Αναφορά Απριλίου-Ιουλίου 2021](#).

¹⁹ Στο Παράρτημα 3 μπορείτε να δείτε τον πίνακα με τις εκκρεμείς ενεργοποιημένες αιτήσεις πολιτογράφησης, όπως δημοσιεύτηκε στην [02-06-2022 απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών](#) στην [υπ' αριθμ. 4251/29-03-2022 Ερώτηση](#).

και αφορούσαν το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου του 2021 έως το Μάρτιο 2022, οι αιτήσεις που εκκρεμούσαν με το νέο σύστημα των επιτυχόντων ΠΕΓΠ τον Μάιο του 2021, αλλά και όσων απαλλάσσονταν από την υποχρέωση λήψης του λόγω φοίτησης, ανέρχονταν σε 1611 πανελλαδικά ενώ 498 βρίσκονταν εν αναμονή δικαιολογητικών. Ο αριθμός των εκκρεμών αιτήσεων με το νέο σύστημα των επιτυχόντων ΠΕΓΠ το Νοέμβριο του 2021 αλλά και όσων απαλλάσσονταν από την υποχρέωση λήψης του λόγω φοίτησης, ανέρχονταν σε 2077. Η συνολική καταγραφή των εκκρεμών αιτήσεων πολιτογράφησης με το νέο σύστημα αλλά και όσων εκκρεμούσαν πριν τον Απρίλιο του 2021 μέχρι σήμερα και η δημοσίευση επικαιροποιημένων στατιστικών είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης και σαφούς εικόνας ως προς το ρυθμό διεκπεραίωσης των αιτημάτων.

2. Διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας για τη δεύτερη γενιά

Η κτήση ιθαγένειας λόγω γέννησης και/ή φοίτησης σε ελληνικό σχολείο είναι η διαδικασία που αφορά τη δεύτερη γενιά ανθρώπων μεταναστευτικής καταγωγής, παιδιά δηλαδή που είτε γεννήθηκαν στην Ελλάδα από αλλοδαπούς γονείς είτε ανατράφηκαν εδώ. Η κτήση της ιθαγένειας γίνεται μέσω αίτησης και δήλωσης προς τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η πρώτη κατηγορία (άρθρο 1Α του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας) αφορά σε ανήλικα παιδιά που έχουν γεννηθεί στην Ελλάδα και έχουν εγγραφεί στην Α΄ τάξη του Δημοτικού, ενώ ισχύουν αυστηρές προϋποθέσεις για το καθεστώς και τα έτη προηγούμενης νόμιμης διαμονής των γονέων τους στη χώρα. Η δεύτερη κατηγορία (άρθρο 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας) αφορά τα ανήλικα παιδιά και τα νεαρά άτομα που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς 9 τάξεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε ελληνικό σχολείο, ή 6 τάξεις δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ή έχουν απολυτήριο ελληνικού λυκείου και πτυχίο ελληνικού ΤΕΙ ή ΑΕΙ.

Με τον Ν.4735/2020 επήλθαν αλλαγές σε θέματα οργάνωσης και λειτουργίας της ΓΠ. Με σκοπό την αποσυμφόρηση των υπηρεσιών και τη γρηγορότερη εξέταση των αιτήσεων της δεύτερης γενιάς στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα, συστάθηκαν νέες Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας σε Αττική και Κεντρική Μακεδονία. Σε συνέχεια της διάταξης αυτής, από τον Οκτώβριο του 2020 και εξής, οι υπάρχουσες Διευθύνσεις Ιθαγένειας που υπάγονται στις δύο αυτές Περιφέρειες εξετάζουν μόνο αιτήσεις πολιτογράφησης και έπαψαν να έχουν την αρμοδιότητα εξέτασης και έκδοσης αποφάσεων βάσει των άρθρων 1Α και 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας. Την αποκλειστική αρμοδιότητα των αιτήσεων αυτών, τόσο των εκκρεμών όσο και των νέων, έχουν οι δύο νέες Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας (Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής και Β΄ Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας).

Κατά την περίοδο 2021-2022 εκδόθηκαν 6.980 αποφάσεις κτήσης ιθαγένειας βάσει των άρθρων 1Α και 1Β του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας εκ των οποίων οι 6.867 (98,4%) ήταν θετικές αποφάσεις και οι 113 (1,6%) απορριπτικές.²⁰ Σε ερώτημα του Generation 2.0 RED προς την Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας τον Ιανουάριο του 2024 για τη χορήγηση επικαιροποιημένων στατιστικών αναφορικά με α) την κτήση ελληνικής ιθαγένειας βάσει των αρ. 1Α και 1Β του ΚΕΙ β) τον ρυθμό διεκπεραίωσης των αιτημάτων και γ) τη στελέχωση των αντίστοιχων υπηρεσιών, δεν λάβαμε ανταπόκριση. Όπως σημειώθηκε παραπάνω, τα στατιστικά του 2023 αναμένεται να εκδοθούν τον Ιούλιο του 2024. Ωστόσο στα στατιστικά αυτά δεν περιλαμβάνονται στοιχεία για τα αιτήματα που εκκρεμούν καθώς και τη στελέχωση των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Ιθαγένειας.

2.1 Κεντρική διοικητική οργάνωση και στελέχωση υπηρεσιών

Η στελέχωση των δύο νέων Περιφερειακών Διευθύνσεων άργησε ιδιαίτερα καθώς, ενώ η σύστασή τους τέθηκε σε ισχύ από τον Οκτώβριο του 2020, η λειτουργία τους ξεκίνησε μόλις τον Σεπτέμβριο του 2021. Βάσει

²⁰ Βλέπε παράρτημα 6 & 7

των στοιχείων που δημοσιεύτηκαν κατά τον Κοινοβουλευτικό Έλεγχο τον Ιούνιο του 2022,²¹ στην Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής υπηρετούν συνολικά 15 υπάλληλοι και στη Β' Περιφερειακή Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας υπηρετούν 17 υπάλληλοι. Έκτοτε δεν έχουν υπάρξει νέα στοιχεία σχετικά με τη στελέχωσή τους.

2.2 Ρυθμός διεκπεραίωσης αιτήσεων

Σύμφωνα με τα τελευταία δημοσιευμένα στοιχεία από τον Κοινοβουλευτικό Έλεγχο τον Ιούνιο του 2022,²² οι συνολικές αιτήσεις για ιθαγένεια δεύτερης γενιάς που κατατέθηκαν από 01/09/2015 έως 31/03/2022 ανήλθαν σε 116.500 (50.495 αιτήσεις βάσει του άρθρου 1Α, λόγω γέννησης και φοίτησης και 66.005 βάσει του άρθρου 1Β, λόγω φοίτησης). Το ίδιο διάστημα, οι εκκρεμότητες πανελλαδικά υπολογίζονταν σε 18.822. Από αυτές οι 8.148 αφορούν αιτήσεις βάσει του άρθρου 1Α και οι 10.674 βάσει του άρθρου 1Β. Κατά την τρέχουσα περίοδο, στην Αττική ολοκληρώνεται η εξέταση των αιτήσεων του 2019.

²¹ Βλ. περισσότερα στην [02-06-2022 απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών στην υπ' αριθμ. 4251/29-03-2022 Ερώτηση](#).

²² Στο Παράρτημα 4 μπορείτε να δείτε αναλυτικά τα στοιχεία για τις συνολικές αιτήσεις λόγω γέννησης/φοίτησης από το 2015 έως το 2022 και τις εκκρεμείς υποθέσεις, όπως δημοσιεύτηκαν στην [02-06-2022 απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών στην υπ' αριθμ. 4251/29-03-2022 Ερώτηση](#).

IV. Συμπεράσματα

Σκοπός αυτής της αναφοράς είναι η καταγραφή και η ανάδειξη ζητημάτων στη διοικητική διαδικασία απόδοσης ιθαγένειας προς όφελος τόσο της δημόσιας διοίκησης όσο και των δικαιούχων για τη δίκαιη και αποτελεσματική πρόσβαση στην ιδιότητα του πολίτη. Παρακάτω ακολουθούν κάποια σύντομα συμπεράσματα βάσει των ζητημάτων που καταγράφηκαν την περίοδο του Οκτωβρίου 2023 – Απριλίου 2024.

Ως προς τη διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση

Όσον αφορά τις εξετάσεις, παρατηρείται ότι η οργάνωσή τους βελτιώνεται κάθε φορά και η διεξαγωγή τους κυλάει πλέον ομαλά, χωρίς καταγεγραμμένα προβλήματα. Παρ' όλα αυτά, τα ποσοστά επιτυχίας συνεχίζουν να παρουσιάζουν αυξομειώσεις και είναι ιδιαίτερα χαμηλά στην εξεταστική του Νοεμβρίου 2023, αφού πάνω από τις μισές συμμετοχές απέτυχαν. Η μείωση των επιτυχόντων από τις πρώτες εξετάσεις (72,61%) σε αυτές του Νοεμβρίου 2023 (40,83%) υπερβαίνει τις 30 ποσοστιαίες μονάδες. Τον Απρίλιο του 2024 παρατηρείται σημαντική αύξηση των επιτυχόντων (58,82%) ωστόσο το ποσοστό αποτυχίας παραμένει υψηλό. Αυτό το φαινόμενο είναι σίγουρα αποθαρρυντικό για τα υποψήφια άτομα. Τέλος, η διαχρονική έλλειψη ενταξιακών πολιτικών μέσα από προγράμματα γλωσσομάθειας για ενήλικες σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη δυσκολία της Τράπεζας Θεμάτων και τον γραπτό τύπο των εξετάσεων δημιουργούν αντικειμενική αδυναμία σε πολλούς ανθρώπους που θα επιθυμούσαν να συμμετέχουν στο νέο σύστημα πολιτογράφησης.

Όσον αφορά τα τεκμήρια οικονομικής ένταξης, το ελάχιστο επαρκές εισόδημα αποτελεί το πρωταρχικό και ανυπερβλήτο εμπόδιο στο νέο σύστημα πολιτογράφησης, που οδηγεί σε απόρριψη ενός μεγάλου μέρους των αιτήσεων. Η προϋπόθεση αυτή παραγνώνει τις δυσχερείς οικονομικές συνθήκες, την εκτεταμένη ανεργία και την απορρύθμιση της αγοράς εργασίας ήδη από την προηγούμενη δεκαετία. Το γεγονός δε ότι εφαρμόστηκε αναδρομικά και για όλες τις εκκρεμείς αιτήσεις των προηγούμενων ετών εγείρει και θέματα νομιμότητας, καθώς πλήττει την ασφάλεια δικαίου και τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη προς τη διοίκηση. Επιπρόσθετα, πρόκειται για μια οριζόντια προϋπόθεση, αφού δεν έχουν προβλεφθεί εξαιρέσεις ούτε καν για συγκεκριμένες ομάδες ατόμων με αντικειμενική αδυναμία εργασίας, όπως π.χ. νεαρά ενήλικα άτομα λόγω ανηλικότητας, ιδίως ασυνόδευτα ανήλικα ή ΑμέΑ ή οι φροντιστές/στριες αυτών κ.ά. Το γεγονός αυτό τεκμηριώνεται πλέον και από τα αριθμητικά στοιχεία, τα οποία δείχνουν την τάση για αυξημένες απορριπτικές αποφάσεις, και κυρίως από μαρτυρίες πολιτών τρίτων χωρών των οποίων οι αιτήσεις έχουν απορριφθεί.

Τέλος, η υποστελέχωση αποτελεί διαχρονικό πρόβλημα που δυσχεραίνει τον ρυθμό διεκπεραίωσης των αιτήσεων, ειδικά όταν στη Διεύθυνση Ιθαγένειας Αθηνών, στον πολυπληθέστερο Δήμο της χώρας, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία υπηρετούσαν μόλις 3 υπάλληλοι μέχρι και το 2022.

Ως προς τη διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας για τη δεύτερη γενιά

Η μη έγκαιρη λειτουργία των νέων Περιφερειακών Διευθύνσεων Ιθαγένειας προκάλεσε περαιτέρω συσσώρευση αιτήσεων προς διεκπεραίωση κτήσης ιθαγένειας βάσει των άρθρων 1Α και 1Β. Χρειάστηκε να περάσει σχεδόν ένας χρόνος από τη σύστασή τους, προκειμένου οι νέες υπηρεσίες να αρχίσουν να λειτουργούν κανονικά τον Σεπτέμβριο του 2021. Παρόλο που η σύσταση των νέων υπηρεσιών είχε σκοπό την επιτάχυνση των διαδικασιών, παρατηρείται ότι ακόμη και σήμερα αυτός ο στόχος δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Σαν αποτέλεσμα, η αναμονή στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας έχει ξεπεράσει τα τέσσερα χρόνια σε αιτήσεις της δεύτερης γενιάς με την υποστελέχωση να αποτελεί και σε αυτήν την περίπτωση την κύρια αιτία των καθυστερήσεων. Και ενώ πρόκειται για μια απλή διαδικασία εξέτασης δικαιολογητικών, νέες και νέοι που έχουν καταθέσει ακόμη και τέσσερα χρόνια πριν αναμένουν την απόφαση για την κτήση της ιθαγένειάς

τους μέχρι και σήμερα. Αυτή η καθυστέρηση μπορεί να έχει βέβαια σημαντικό αντίκτυπο στη ζωή τους, καθώς ενδέχεται να τους καθυστερεί ή να τους στερεί δικαιώματα σπουδών εντός ΕΕ, πρόσληψης σε ορισμένες επαγγελματικές θέσεις κ.ά.

Τέλος, η χορήγηση επικαιροποιημένων στατιστικών αναφορικά με α) την απόδοση ελληνικής ιθαγένειας σε αλλογενείς αλλοδαπούς μέσω πολιτογράφησης β) την κτήση ελληνικής ιθαγένειας βάσει των αρ. 1Α και 1Β του ΚΕΙ γ) τον ρυθμό διεκπεραίωσης των αιτημάτων και δ) τη στελέχωση των αντίστοιχων υπηρεσιών είναι απαραίτητη για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης εικόνας ως προς τις διαδικασίες κτήσης ελληνικής ιθαγένειας και την άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας.

Υ. Πηγές

Νομοθεσία – Διοικητικές Πράξεις

❖ 2021

[Ν.4873/2021](#) (ΦΕΚ 248/Α/16-12-2021) άρθρα 36-39: τροποποιήσεις στη διαδικασία πολιτογράφησης.

Άρθρο 52 του Ν.4795/2021(ΦΕΚ Α 62/17.4.2021): απαλλαγή από την υποχρέωση απόκτησης ΠΕΓΠ – Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 7 του Ν.3284/2004.

Απόφαση ΓΠ [υπ' αριθμ. 28881/13.04.2021](#): ορισμός της διαδικασίας των εξετάσεων για το ΠΕΓΠ.

Απόφαση ΥΠΕΣ [υπ' αριθμ. 29845/16.04.2021](#): ορισμός τεκμηρίων οικονομικής και κοινωνικής ένταξης.

Απόφαση ΓΠ [υπ' αριθμόν 64871/07.09.2021](#): ορισμός διεξαγωγής της προφορικής συνέντευξης.

Απόφαση ΓΠ [υπ' αριθμόν 71728/04.10.2021](#): ορισμός διεξαγωγής των εξετάσεων του ΠΕΓΠ.

Εγκύκλιος ΓΠ [υπ' αριθμόν 715/18.10.2021](#): ορισμός λεπτομερειών εφαρμογής των διατάξεων του Ν. 4735/2020.

❖ 2022

[Ν.4915/2022](#) (ΦΕΚ 63/Α/24-3-2022) άρθρα 34-36: μεταβολές για αναστολή και την απόρριψη αιτήσεων σε περίπτωση ύπαρξης ποινικών κωλυμάτων.

Απόφαση ΓΠ [υπ' αρ. 738/7-1-2022](#): καθορισμός του τρόπου διεξαγωγής της προφορικής συνέντευξης.

Απόφαση ΓΠ [υπ' αριθμόν 23083/08.04.2022](#): ορισμός διεξαγωγής των εξετάσεων του ΠΕΓΠ

Απόφαση ΓΠ [υπ' αριθμόν 64506 /03.10.2022](#): ορισμός διεξαγωγής των εξετάσεων του ΠΕΓΠ

Εγκύκλιος ΓΠ [υπ' αρ. 81/4-2-2022](#): τροποποίηση διατάξεων για την πολιτογράφηση.

Εγκύκλιος ΓΠ [υπ' αρ. 207/28-3-2022 εγκύκλιος](#): παροχή οδηγιών σχετικά με την ισχύ των αδειών διαμονής κατά τη διαδικασία απόκτησης της ελληνικής ιθαγένειας με κάθε νομική βάση κτήσης.

Το σύνολο των κανονιστικών πράξεων του ΥΠΕΣ [εδώ](#).

Ιστοσελίδες

[Ανοιχτή Κυβέρνηση](#)

[Βουλή των Ελλήνων](#)

[Διαύγεια](#)

[Εθνικό Τυπογραφείο](#)

[Υπουργείο Εσωτερικών](#)

[Η Ιθαγένεια στην Πράξη](#)

[Generation 2 .0 for Rights. Equality & Diversity](#)

VI. Παραρτήματα

Παράρτημα 1: Λίστα τεκμηρίων οικονομικής και κοινωνικής ένταξης

Τεκμήρια οικονομικής ένταξης	Τεκμήρια κοινωνικής ένταξης
<ul style="list-style-type: none">Φορολογικές δηλώσεις. <p>Συνοδευτικά οι αιτούντες/σες μπορούν επιπλέον να υποβάλουν και κάποιο/α από τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none">Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότηταςΒεβαίωση ασφαλιστικού φορέα για το διάστημα εργασίας του/τηςΙδιωτική σύμβαση εργασίαςΚατάσταση οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3)Δήλωση στοιχείων ακινήτου (Ε9)Βεβαιώσεις από Τράπεζα κατοχής ενεργού τραπεζικού λογαριασμού.	<ul style="list-style-type: none">Ληξιαρχική πράξη γάμου με Έλληνα/ίδα πολίτηΛηξιαρχικές πράξεις γέννησης τέκνων που έχουν γεννηθεί στην ΕλλάδαΒεβαίωση φοίτησης ιδίου ή τέκνου του/της σε ελληνικό σχολείο ή σε ελληνικές δομές προσχολικής αγωγής στη χώραΛογαριασμοί οργανισμών κοινής ωφέλειας καθώς και σταθερής τηλεφωνίας στο όνομά του/τηςΑντίγραφο υποβληθείσας δήλωσης πληροφοριακών στοιχείων μίσθωσης ακινήτου (ΑΑΔΕ)Βεβαιώσεις πιστοποίησης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης από αρμόδιους φορείςΒεβαιώσεις συμμετοχής σε κοινωφελείς δραστηριότητες και εθελοντικές δράσειςΑποδεικτικά συνεχούς διαμονής από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως και την ολοκλήρωση της διαδικασίας.

Παράρτημα 2: Πίνακας επαρκούς εισοδήματος ανά έτος και οικογενειακή κατάσταση

	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ 1 ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΟ ΜΕΛΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ 2 ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ 3 ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΣ ΜΕ 4 ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ
2009	7500	8250	9000	9750	10500
2010	7500	8250	9000	9750	10500
2011	7500	8250	9000	9750	10500
2012	6500	7150	7800	8450	9100
2013	6500	7150	7800	8450	9100
2014	6500	7150	7800	8450	9100
2015	6500	7150	7800	8450	9100
2016	6500	7150	7800	8450	9100
2017	6500	7150	7800	8450	9100
2018	6500	7150	7800	8450	9100
2019	7500	8250	9000	9750	10500
2020	7500	8250	9000	9750	10500
2021	7500	8250	9000	9750	10500
2022	7500	8250	9000	9750	10500

Παράρτημα 3: Εκκρεμότητες Υπηρεσιών Στην Πολιτογράφηση 2021-2022

α/α		ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (ΠΕΓΠ ΜΑΙΟΣ/ΑΠΑΛΛΑΓΕΝΤΕΣ)				ΕΚΔΟΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ (ΠΕΓΠ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ/ΑΠΑΛΛΑΓΕΝΤΕΣ)				ΑΡΙΘΜΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
		ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΕΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΑΜΟΝΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ	ΕΚΚΡΕΜΕΙΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	ΘΕΤΙΚΕΣ	ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ	
1	ΑΘΗΝΩΝ	320	70	121	191	129	441			3
2	ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΥΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	194	84	18	102	92	253			4
3	ΒΟΡΕΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤ.ΑΤΤΙΚΗΣ	159	93	32	125	34	200			5
4	ΝΟΤΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ	323	136	49	185	138	483			9
5	Α' ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	181	86	72	158	23	197	3		17
6	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ-ΘΡΑΚΗ	34	20	13	33	1	30	11		9
7	ΗΠΕΙΡΟΣ-ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	54	14	32	46	8	34	4	2	9
8	ΘΕΣΣΑΛΙΑ -ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	109	91	4	95	14	94	24	3	15
9	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ-ΔΥΤ.ΕΛΛΑΔΑ-ΙΟΝΙΟ	116	47	29	76	40	224	16	12	20
10	Β.ΑΙΓΑΙΟ	20	6	6	12	8	10	2	1	4
11	Ν.ΑΙΓΑΙΟ	52	29	19	48	4	50	2		5
12	ΚΡΗΤΗ	49	37	5	42	7	61	12	1	8
	ΣΥΝΟΛΟ	1611	713	400	1113	498	2077	74	19	108

Παρατηρήσεις:

1. Στο σύνολο των εκκρεμών αιτήσεων συμπεριλαμβάνονται επιτυχόντες ΠΕΓΠ και απαλλαγέντες λόγω φοίτησης
2. Στην ίδια χρονική περίοδο Νοέμβριος 2021-Μάρτιος 2022 εκδόθηκαν επίσης 236 αποφάσεις πολιτογράφησης αλλογενών αλλοδαπών με το προγενέστερο νομικό πλαίσιο
3. Οι αιτήσεις πολιτογράφησης που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία με αναμονή δικαιολογητικών αφορούν κυρίως στην επικαιροποίηση του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας που έχει διάρκεια ισχύος 2 μηνών.

Παράρτημα 4: Εκκρεμότητες Υπηρεσιών Στην Ιθαγένεια δεύτερης γενιάς (αρ. 1α και 1β) ως 2022

Αιτήσεις γέννησης-φοίτησης από 1/9/2015-31/3/2022			
	1A	1B	Σύνολο
Αττική	17.673	26.433	44.106
Κεντρική Μακεδονία	7.589	9.704	17.293
Υπόλοιπη χώρα	25.233	29.868	55.101
Σύνολο	50.495	66.005	116.500

Εκκρεμείς υποθέσεις				
	1A	1B	Σύνολο	Έτος εξέτασης
Αττική	5.482	6.654	12.136	ολοκληρώνεται το 2017
Κεντρική Μακεδονία	2.107	3.266	5.373	2018 (1A) / 2017 (1B)
Υπόλοιπη χώρα	559	754	1.313	κυρίως το 2020
Σύνολο	8.148	10.674	18.822	

Υπουργείο Εσωτερικών

Γενική Γραμματεία Ιθαγένειας
Γενική Διεύθυνση Ιθαγένειας
Κεντρική Διεύθυνση Ιθαγένειας

Γενικός Γραμματέας: Άγγελος-Παναγιώτης Δημοσθένους

Τμήμα Καθορισμού Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης Αλλογενών Αλλοδαπών
Τμήμα Πολιτογράφησης Ομογενών
Τμήμα Στατιστικών & Διαχείρισης ΟΠΣ Ιθαγένειας
Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης & Αρχείου

Περιφερειακές Διευθύνσεις Ιθαγένειας

Αττική

Διεύθυνση Ιθαγένειας Αττικής
Τμήμα Γέννησης/Φοίτησης Ανηλίκων
Τμήμα Φοίτησης Ανηλίκων/Ενηλίκων
Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου & Στατιστικών Στοιχείων
Διεύθυνση Ιθαγένειας Αθηνών
Τμήμα Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης
Τμήμα Γραμματείας
Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικού Τομέα & Δυτ. Αττικής
Τμήμα Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης
Τμήμα Γραμματείας
Διεύθυνση Ιθαγένειας Βορείου Τομέα & Ανατ. Αττικής
Τμήμα Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης
Τμήμα Γραμματείας
Διεύθυνση Ιθαγένειας Νοτίου Τομέα, Πειραιώς & Νήσων
Τμήμα Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης
Τμήμα Γραμματείας

Θεσσαλία – Στερεά Ελλάδα

Διεύθυνση Ιθαγένειας Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας
Τμήμα Ιθαγένειας
Τμήμα Πολιτογράφησης
Τμήμα Γραμματείας
Τμήμα Ιθαγένειας Βοιωτίας
Τμήμα Ιθαγένειας Εύβοιας
Τμήμα Ιθαγένειας Ευρυτανίας
Τμήμα Ιθαγένειας Καρδίτσας
Τμήμα Ιθαγένειας Μαγνησίας
Τμήμα Ιθαγένειας Τρικάλων
Τμήμα Ιθαγένειας Φθιώτιδας
Τμήμα Ιθαγένειας Φωκίδος

Ηπειρος – Δυτική Μακεδονία

Διεύθυνση Ιθαγένειας Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Άρτας

Τμήμα Ιθαγένειας Θεσπρωτίας

Τμήμα Ιθαγένειας Πρέβεζας

Τμήμα Ιθαγένειας Κοζάνης

Τμήμα Ιθαγένειας Γρεβενών

Τμήμα Ιθαγένειας Καστοριάς

Τμήμα Ιθαγένειας Φλώρινας

Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα & Ιόνιο

Διεύθυνση Ιθαγένειας Πελοποννήσου, Δυτ. Ελλάδας & Ιονίου

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Αιτωλοακαρνανίας

Τμήμα Ιθαγένειας Ηλείας

Τμήμα Ιθαγένειας Κορινθίας

Τμήμα Ιθαγένειας Αργολίδας

Τμήμα Ιθαγένειας Μεσσηνίας

Τμήμα Ιθαγένειας Λακωνίας

Τμήμα Ιθαγένειας Αρκαδίας

Τμήμα Ιθαγένειας Κέρκυρας

Τμήμα Ιθαγένειας Κεφαλληνίας

Τμήμα Ιθαγένειας Ζακύνθου

Τμήμα Ιθαγένειας Λευκάδας

Μακεδονία – Θράκη

Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας Α'

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Ημαθίας

Τμήμα Ιθαγένειας Κιλκίς

Τμήμα Ιθαγένειας Πέλλας

Τμήμα Ιθαγένειας Πιερίας

Τμήμα Ιθαγένειας Σερρών

Τμήμα Ιθαγένειας Χαλκιδικής

Διεύθυνση Ιθαγένειας Κεντρικής Μακεδονίας Β'

Τμήμα Γέννησης/Φοίτησης Ανηλίκων

Τμήμα Φοίτησης Ανηλίκων/Ενηλίκων

Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης, Αρχείου & Στατιστικών Στοιχείων

Διεύθυνση Ιθαγένειας Ανατολικής Μακεδονίας–Θράκης

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Δράμας

Τμήμα Ιθαγένειας Έβρου

Τμήμα Ιθαγένειας Καβάλας

Τμήμα Ιθαγένειας Ξάνθης

Αιγαίο

Διεύθυνση Ιθαγένειας Βορείου Αιγαίου

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Σάμου

Τμήμα Ιθαγένειας Χίου

Διεύθυνση Ιθαγένειας Νοτίου Αιγαίου

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Κυκλάδων

Κρήτη

Διεύθυνση Ιθαγένειας Κρήτης

Τμήμα Ιθαγένειας

Τμήμα Πολιτογράφησης

Τμήμα Γραμματείας

Τμήμα Ιθαγένειας Χανίων

Τμήμα Ιθαγένειας Ρεθύμνης

Τμήμα Ιθαγένειας Λασιθίου

Παράρτημα 6 - Κτήσεις Ελληνικής Ιθαγένειας ανά κατηγορία 2011-2022

Κτήσεις Ελληνικής Ιθαγένειας ανά κατηγορία

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Πολιτογράφηση Ομογενών	12,616	13,495	22,574	15,791	8,563	7,476	3,713	2,747	1,017	1,463	1,198	1,158
Πολιτογράφηση Αλλογενών	930	1,149	1,866	2,019	1,487	3,624	3,486	2,530	1,882	1,817	2,843	3,150
Γέννηση/φοίτηση στην Ελλάδα (ν.3838/10, ν.4332/15)	3,103	5,543	529	0	305	19,367	25,528	21,559	12,868	9,099	5,154	6,867
Διαδικασίες καθορισμού (με τη γέννηση/αναγνώριση κλπ)	946	928	1,917	2,029	1,529	1,183	978	883	382	876	623	723
Ανήλικα/άγαμα τέκνα όσων απέκτησαν Ελληνική Ιθαγένεια	1,627	622	3,337	1,990	2,294	1,837	1,096	501	585	547	777	1,136
Πολιτογράφηση ομογενών από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ*	-	-	-	-	-	-	13	190	100	71	9	225
ΣΥΝΟΛΟ	19,222	21,737	30,223	21,829	14,178	33,487	34,814	28,410	16,834	13,873	10,604	13,259

Ποσοστά αποδοχής αιτημάτων κτήσης Ελληνικής Ιθαγένειας

Κατηγορία	2022	2021	2020	2019
Πολιτογράφηση Ομογενών	71,97%	66,01%	68,30%	68,62%
Πολιτογράφηση Αλλογενών	64,60%	73,37%	45,98%	60,51%
Γέννηση/Φοίτηση στην Ελλάδα (ν.4332/15)	98,38%	97,03%	98,68%	98,98%
Πολιτογράφηση ομογενών από χώρες της πρώην ΕΣΣΔ	59,06%	15,25% ¹	71,72%	83,33%
Διαδικασίες καθορισμού (Με τη γέννηση, αναγνώριση κ.λπ)	84,27%	91,22%	92,02%	92,94%

Εξεταστική Περίοδος	Εγγραφή στις εξετάσεις		Συμμετέχοντες		Επιτυχόντες	
	Συνολικός αριθμός	Με εκκρεμείς αιτήσεις	Συνολικός αριθμός	Με εκκρεμείς αιτήσεις	Συνολικός αριθμός	Με εκκρεμείς αιτήσεις
Μάιος 2021	2,422	2,040	2,180	1,865	1,583	1,364
Νοέμβριος 2021	6,418	5,070	5,640	4,460	2,661	2,050
Μάιος 2022	8,281	5,730	7,318	5,031	3,353	2,153
Νοέμβριος 2022	4,564	2,576	4,094	2,335	1,741	936
Μάρτιος 2023	4,798	2,139	4,480	2,003	2,425	979
Νοέμβριος 2023	4,182	1,403	3,799	1,262	1,551	506
Απρίλιος 2024	5,656	1,569	5,255	1,452	3,091	748
Σύνολο	36,321	20,527	32,766	18,408	16,405	8,736